

Proeftuintje Retail toekomstbestendig?

De OK! methode is een methodische weg ter ondersteuning aan managementteams in verschillende sectoren.

Is deze methodische weg ook behulpzaam voor bevorderen van de toekomstbestendigheid van bedrijven in de retailsector?

17 nov 2022

NLPO Onderzoeksdag en installatie Thomas Lans

Samen zien &
samen veranderen

Filmpje: OKT

**Samen zien &
samen veranderen**

De context: Wat is er aan de hand?

- **Financieel** Crypto currencies, 2% net zo rijk als rest van de bevolking, IIRC, true costs, blockchain, ...
- **Intellectueel** Smart: sensoren, robotisering, data-analytics, 3D, VR, inbreuk (intellectueel) eigendom, lean/ geen verspilling, ketenverkorting, samenwerking in ecosysteem...
- **Sociaal- relationeel** Migraties, twisten en claims van de buren; veranderende klantenvraag, think global act lokal, me-too, samenwerking in ecosysteem...
- **Natuurlijk** Fossiel; olie & gas, CO₂, stikstof, reststromen, Critical raw materials, grondstoffenbank, overbelasting van de Aarde,....
- **Materieel** Gebouwen (min.C), installaties (eff.), transportmiddelen (euro 6), hergebruik, bezit of gebruik, ...
- **Menselijk** Duurzame inzetbaarheid, kinderarbeid, participatiewet, sociale inclusie, diversiteitsbeleid, privacy...

Zie ook WEF: **global risksreport**

Waar: global opportunitiesreport?

**Samen zien &
samen veranderen**

Beleidsreacties: een greep

Mondiaal:

- **VN:** 17 Sustainable Development Goals; IPCC, etc...
- Klimaatakkoord Parijs - Katowice

Europa/ Brussel:

- Richtlijn okt 2014, financieel en niet financieel jaarverslag en 2021
- European Energie Directive
- Plasticzakjes verbod, verbruik van stofzuigers, etc.

Regelingen:

GRI & IIRC; verslaggeving op waarde-soorten (capitals)

Nederland:

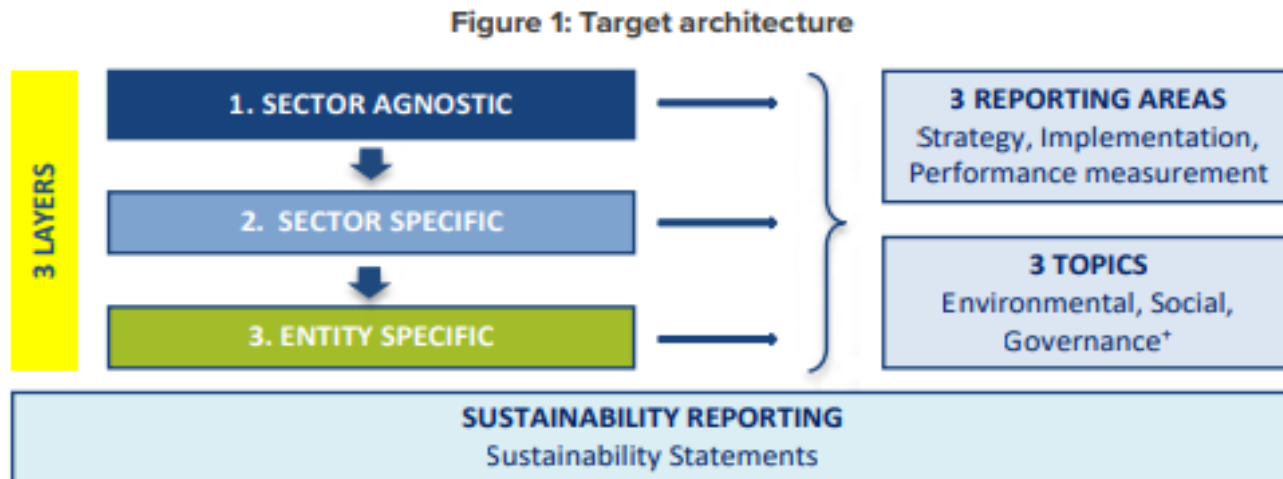
- Regeerakkoord, Energie-akkoord, Maart 2018: 5 transitieagenda's, Miljoenennota
- Provinciaal: Circulaire Economie beleidsnota
- Regionale en gemeentelijke uitvoeringsagenda's
- Ondernemingen nemen ook initieven! **Voorbeelden: EOSTA, Philips, Interface, Swinkels, Auping, DSM, Gispin, Ijlander, Holland Pharma, ...**

**Samen zien &
samen veranderen**

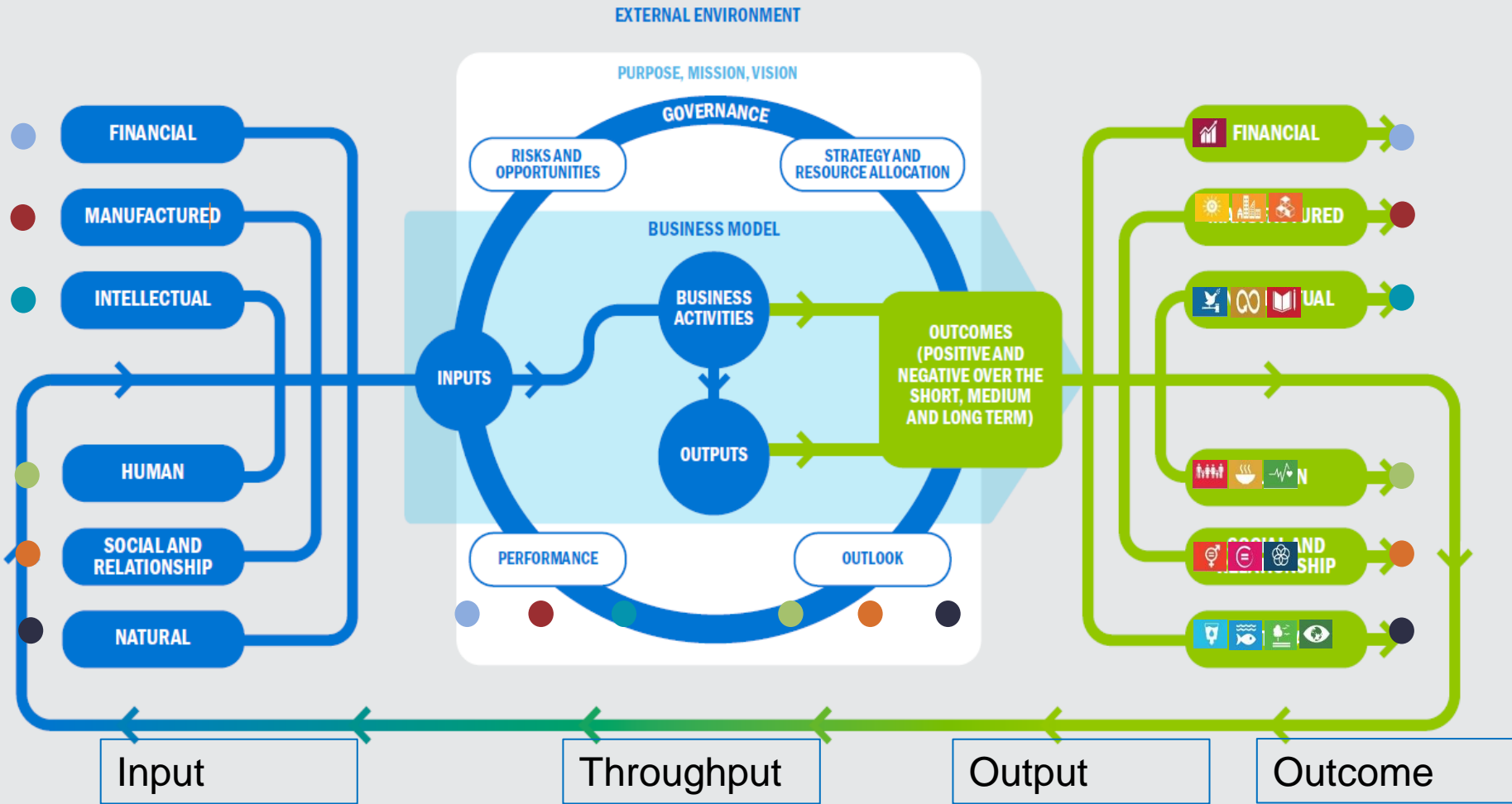
Europa: meervoudige waarde- en ketenverantwoordelijkheid

- Financieringsstroom verleggen
- Geïntegreerde jaarverslaggeving voldoen aan en transparant zijn over de nieuwe Europese sustainability standaard (CSDR en ESRS) positieve impact ervaren (SDG's).

**Samen zien &
samen veranderen**

Bron: IIRC.org

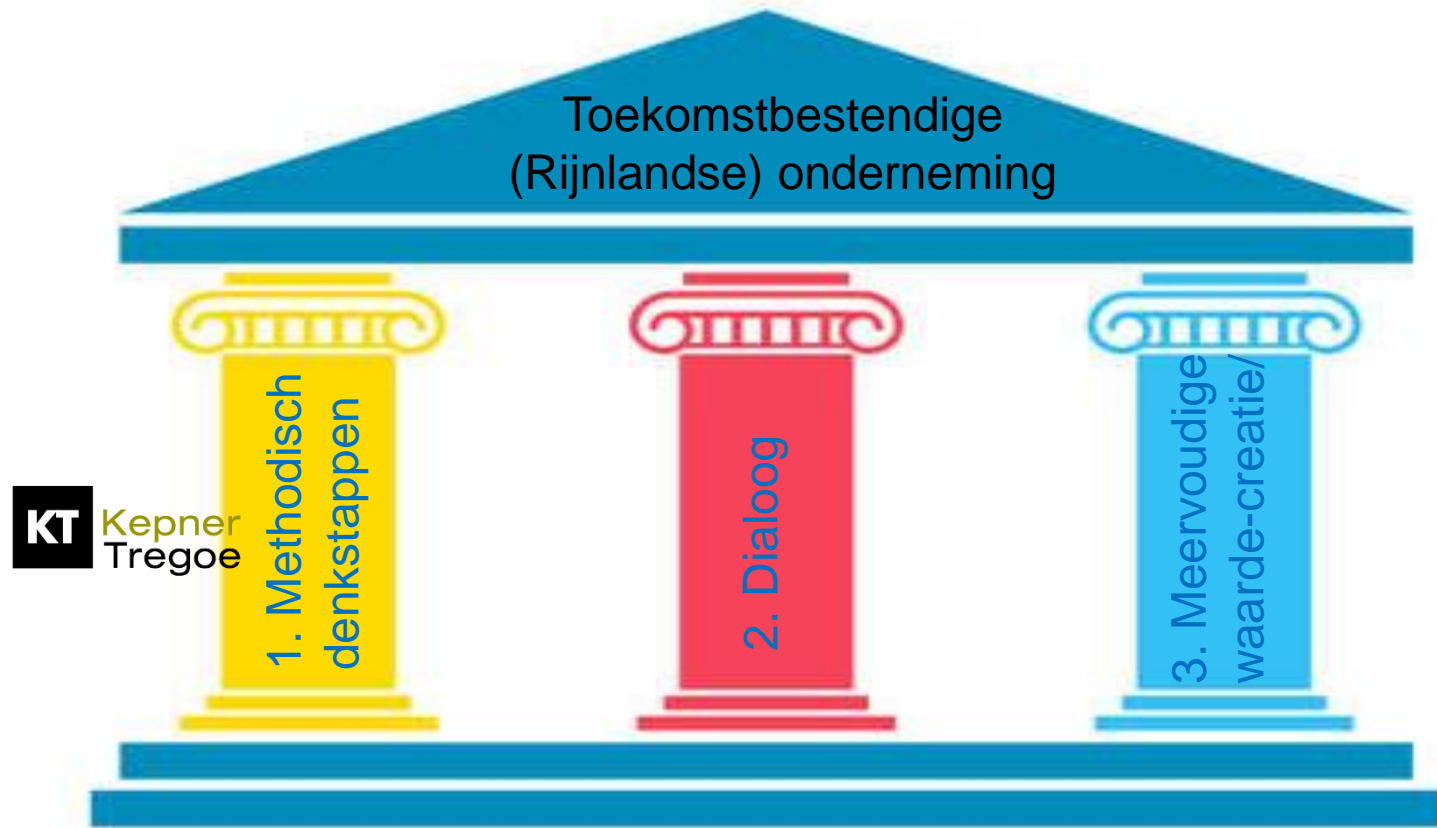

VALUE CREATION, PRESERVATION OR EROSION OVER TIME

samen veranderen

OK methode: Drie pijlers

Samen zien &
samen veranderen

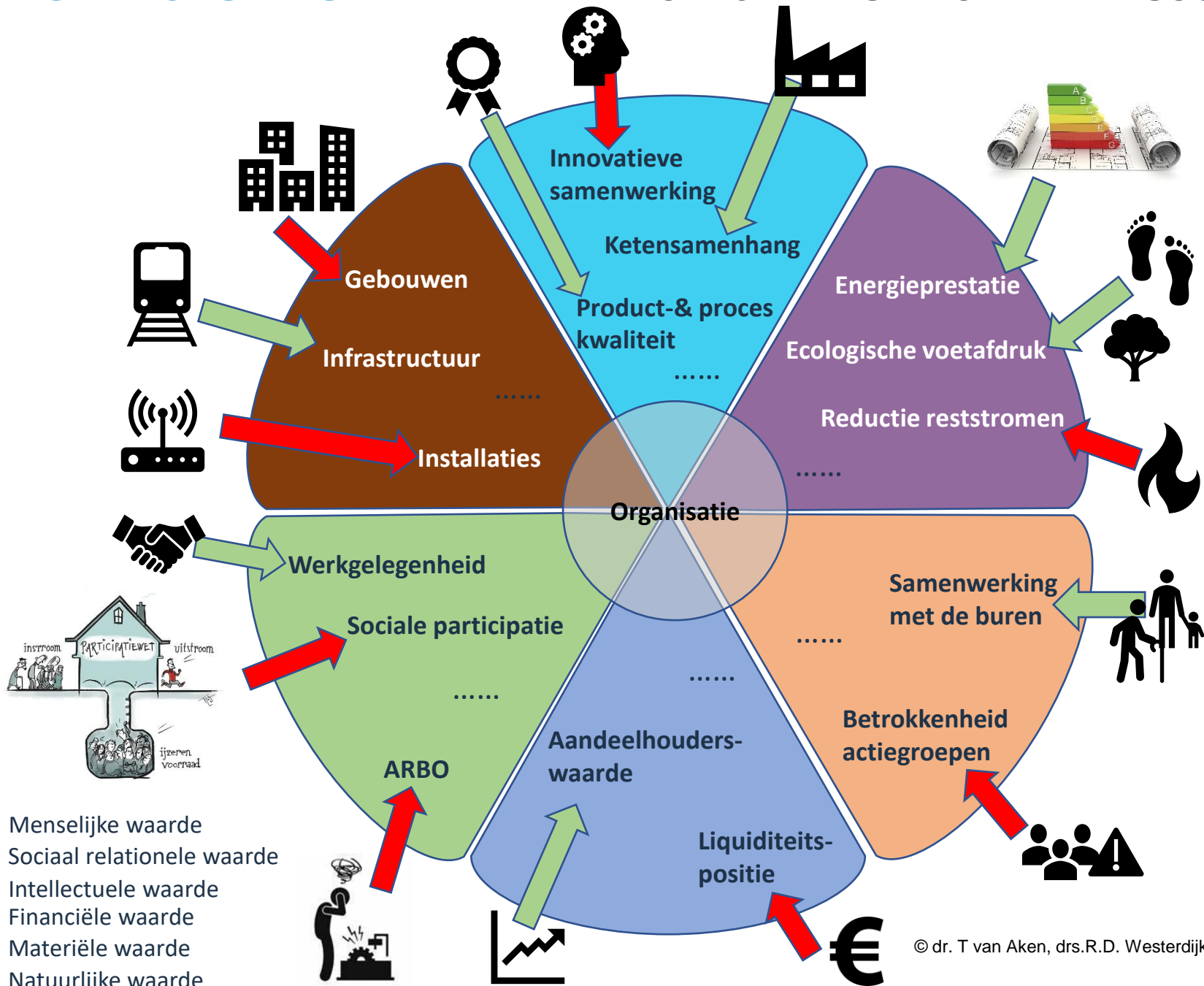

Samen zien & samen veranderen

PERCEPTIE OMGEVING VAN ERVAREN INVLOED & EFFECTEN OP WAARDESOORTEN

Externe actoren/ stakeholders en factoren die invloed hebben op waardebeleving van een organisatie voor de omgeving

Direct betrokkenen	Belangen verdedigers
<ul style="list-style-type: none"> Klanten Concurrenten Leveranciers Nieuwe toetreders Substituten Samenwerkingspartners 	<ul style="list-style-type: none"> Toezichthouders Financiers Accountants Verzekeraars Subsidieverstrekkers Normstellers Arbeidsmarktpartijen Netwerken Lobbycircuits Actiegroepen
Maatschappelijke factoren	Ideologische voedingsbodem
<ul style="list-style-type: none"> Demografisch Economisch Sociaal-maatschappelijk Grond- hulpstoffen en energie Technologisch fysiek ICT factoren Ecologisch Politiek-bestuurlijk Juridisch Arbeidsmarkt Media 	<ul style="list-style-type: none"> Kenmerkende landsculturen Ethiek

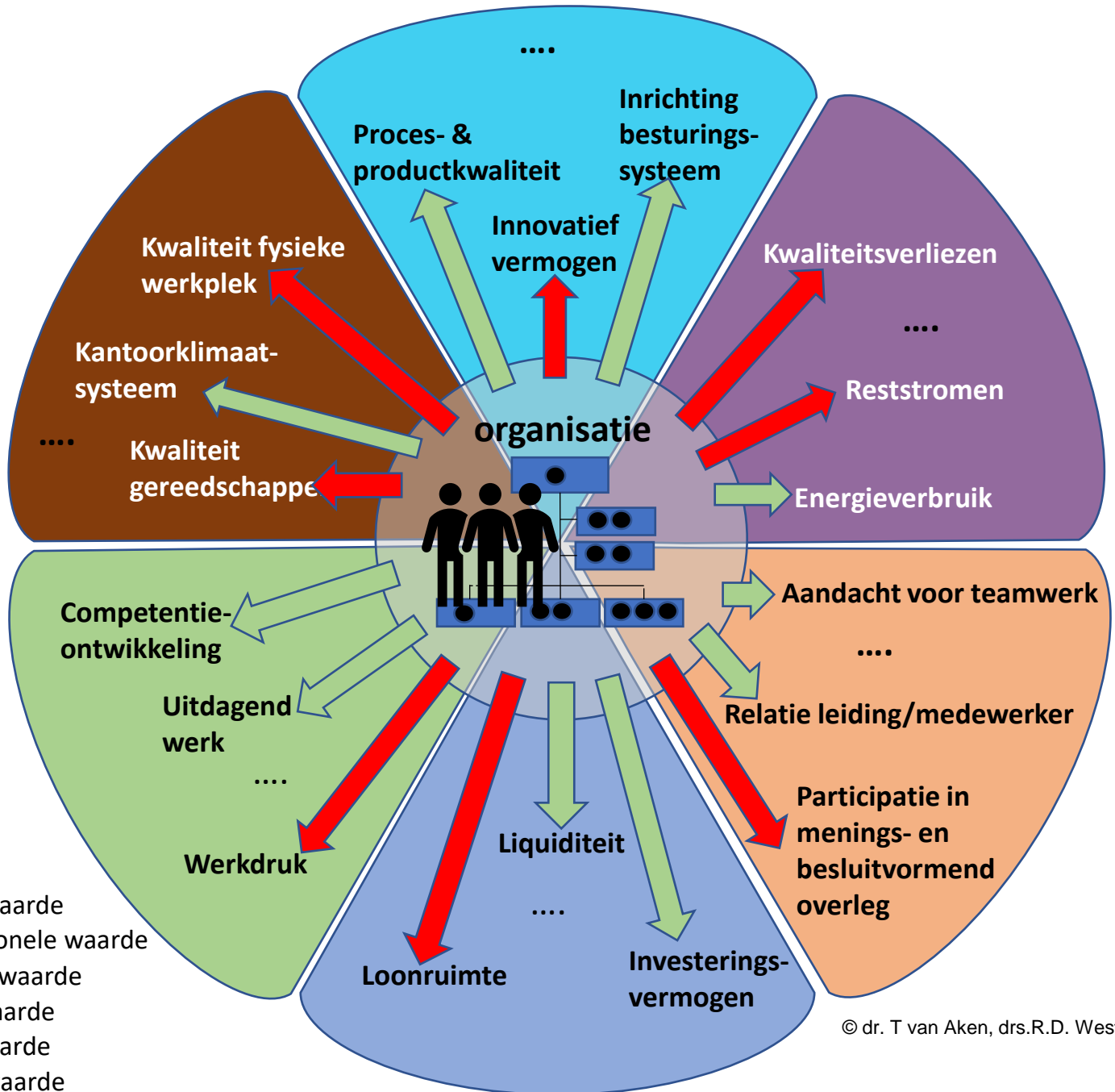
- Financiële waarde
- Materiële waarde
- Intellectuele waarde
- Menselijke waarde
- Sociaal relationele waarde
- Natuurlijke waarde

Omgevingsanalyse: 110 vragen

**Samen zien &
samen veranderen**

PERCEPTIE INTERNE ORGANISATIE VAN ERVAREN INVLOED & EFFECTEN OP WAARDESOORTEN

Interne organisatie-aandachtsgebieden die invloed hebben op waarde beleving van een organisatie

Strategie	Leiding	Organisatiecultuur
<ul style="list-style-type: none"> ● Missie, visie, kernwaarden ● Gekwantificeerde hoofddoelstellingen ● Concurrentiestrategie ● Product/marktcombinaties ● Marketingmix en salesmix ● Netwerkrelaties ● Innovatiekracht ● Business- en verdienmodellen 	<ul style="list-style-type: none"> ● Rollen ● Stijlen ● Eigenschappen 	<ul style="list-style-type: none"> ● Cultuurtypering en beïnvloedingsinstrumenten ● Organisatietynologie en cultuur ● Organisatiecultuur en culturele diversiteit ● Veranderpotentie ● Cultuurinterventies
Structuur	Bedrijfs- en informatieprocessen	Bedrijfsmiddelen
<ul style="list-style-type: none"> ● Formele arbeidsverdeling (macro, meso en micro) ● Bedrijfs- en informatieprocessen ● Overleg- en besluitvormingsrelaties 	<ul style="list-style-type: none"> ● Primaire processen ● Ondersteunende processen ● Bestuurlijk regelende processen ● Innovatieprocessen 	<ul style="list-style-type: none"> ● Grondstoffen & Materialen ● Energie ● Distributiesystemen ● Fysiek technologische middelen ● ICT
Personeel en talent	Financiën	Recht
<ul style="list-style-type: none"> ● Personeelsplanning ● Arbeidsvoorwaardenbeleid ● Arbeidsomstandighedenbeleid ● Beoordelings- en beloningsbeleid ● Talentenbeleid ● Medezeggenschap 	<ul style="list-style-type: none"> ● Balans ● Resultatenrekening ● Toekomstgerichtheid ● Monitoring 	<ul style="list-style-type: none"> ● strategisch management ● organisatiestructuur ● bedrijfs- en informatieprocessen ● bedrijfsmiddelen ● personeel en talent ● leiding ● financiën

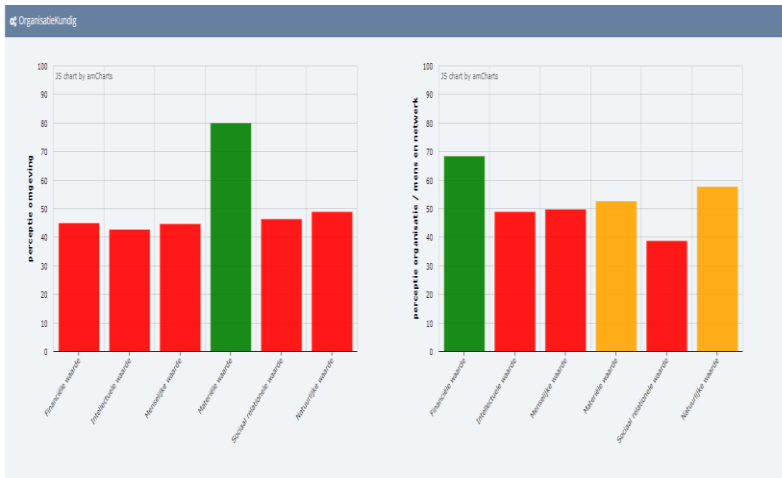
- Financiële waarde
- Materiële waarde
- Intellectuele waarde
- Menselijke waarde
- Sociaal relationele waarde
- Natuurlijke waarde

Interne organisatie-analyse: 221 vragen

Samen zien & samen veranderen

Fase 2 Beoordelen

De initiële waarnemingen vormen de basis voor een dialoog voor het maken van “Strategy maps” = ‘ketens van samenhang’

Samen zien & samen veranderen

Fase 2 Beoordelen: ketens van samenhang, strategische kernvraagstukken

VERKOOP VAN INZICHTEN.

1.11 LEVERAN IW
B2C + voorzien in kennisbehoefte van LEVERANC.

3.24 Ecologie NAT
- grondkw & voedingswaarde
- Biologische teelt

3.19 MAATSCH. MW
- BENUUT LEVEN
- GEZONDHEID
- EERLIJK PROD.

---

53 grondstoffen nat.
- beschikbaarheid + kwaliteit

26 model FW
- Ketenpartners
- Fullfilment
- H&B .....

34 PNC IW
- SCHERPER FORM.
- Info behoefte + beschikbaar.
- Integratie Sales + marketing

28 FINANC FW
- Van Fysiek
- meer inhoud & kennis producten

35 Intern gericht
- Reactief
- operationeel gericht

37 netwerken SR
- participeren in netwerken
- → commercie
- → orb. markt

48 Technol. mat. middelen
- herontwerp + investeringen

EXT

2" DISRUPTI EXT.

1-12 toetrad. IW
EASY BUSINESS
1-10 LEVERANC. IW
A-merken
RECHTSTREEKS
RETAILER.

3-20 mat
- TECHNOLOGIE.
- → PLATFORMECON.
- → HARD + SOFT.

1-8 CONCUR. IW
- HP's. duur
- betere IT
- GH OVERSLAAN

3-22 Politiek SR
- Regeldruk ↑
- onwettig laag prijs concurrentie.
- de-globaliser.

---

37 B&P IW
- Seuring op differentiatie
- "aanheids worst"

34 PNC's
- Scherper form.
- Info behoefte
- Info beschikbaarheid
- Integratie Sales + marketing

39 ONDERSTEUN.
- focus op wat moet i.p.v. op wat kan!
- faciliterend ??

48 middelen
- herontwerp
- Investerings

26 Bus. Model
- Ketenpartners
- f.b.v. fullfilment

45a Pers. + TALENT
66
Q ??

Intern gericht
Reactief
Operat. gericht

INT.

1-7 B2B2C
offline ≠ online
ASSORTIMENT

3-18 DEMOGR. MW
- VERGRYING.
- DIVERSITEIT.
- GENERATIE Y

3-20 Technologie
platformeconomie
hard + software

1-6 ONDEKENDHEID
f.a.v. klantent.
+ BENUTBAARH.
+ DIENSTVERL.

3. T

EXT.

35 Innovatie
Intern gericht
Reactief
Oper. gericht

45a Pers. + TALENT
66
Q ??

39 ONDERSTEUNING
niet wat moet maar wat kan?
faciliterend!

34 PNC's formules
- Info behoefte
- Info beschikbaar
- Integr. Sales + marketing

48 middelen
- herontwerp
- Investeren

26 Bus. Model
- Ketenpartners
- f.b.v. fullfilment

45a Pers. + TALENT
66
Q ??

Intern gericht
Reactief
Operat. gericht

26 Bus. Model
- Ketenpartners
- f.b.v. fullfilment

49 Netwerken
- Participeren
- commercie
- orb. markt

28 model FW
- klanten ??
- onbekend B2C
- passief

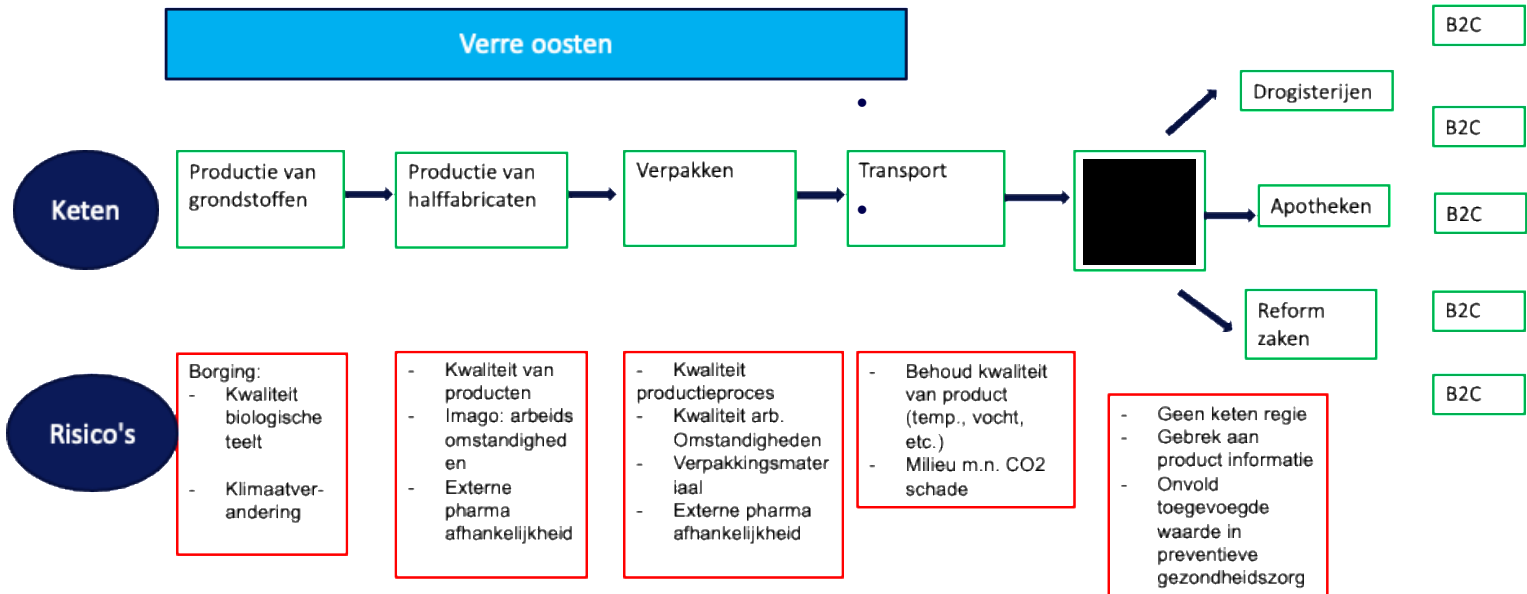
33 Conc. SR. IW
- O.E. → onvoldoende

51 Cultuur SR
- behouden en versterken op behoeften/Resultaten
- f.b.v. CE.
- diversiteit
- Reactief

Samen zien & samen veranderen

Aanleiding Huidige situatie

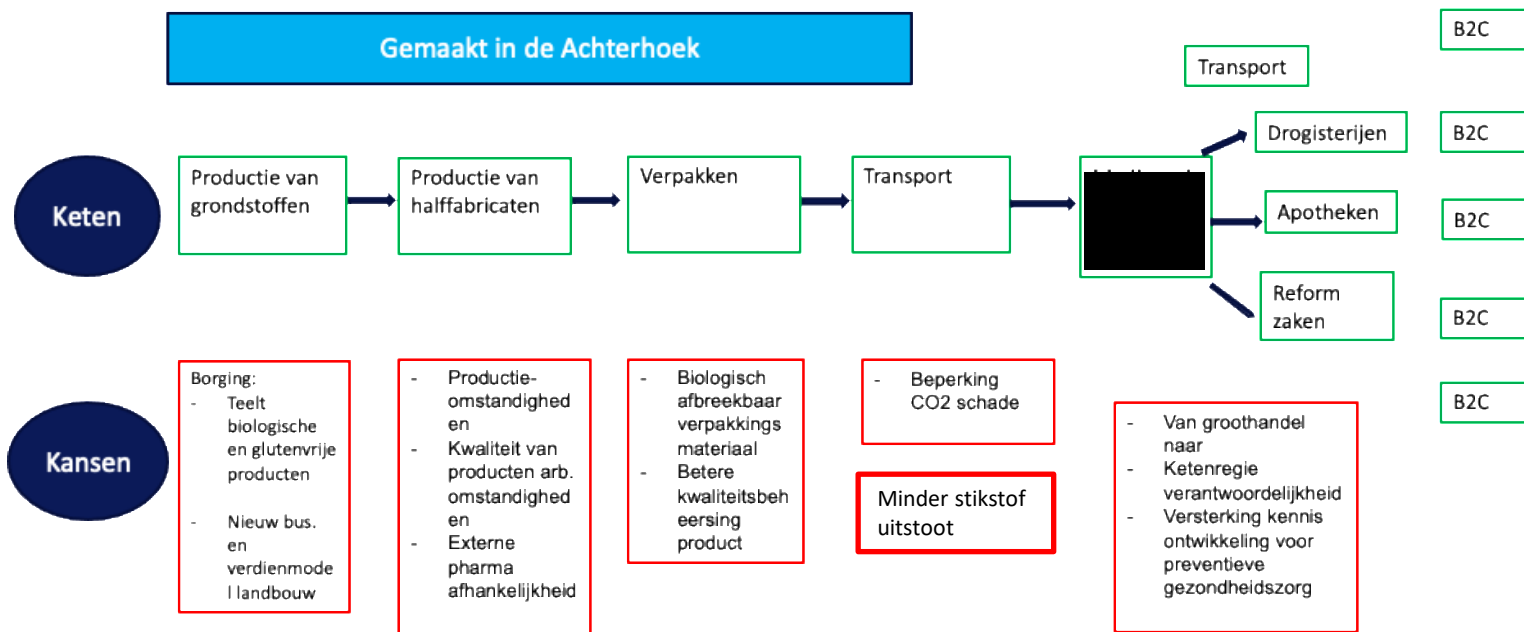
Samen zien & samen veranderen

Aanleiding

Toekomstdroom: Gemaakt in de Achterhoek

Samen zien & samen veranderen

Gestructureerde besluitvorming o.b.v. meervoudige waarde criteria

Stap 4: Alternatieven en Stap 5 Beoordelen alternatieven

Stap 1 Vaststellen beslisvraag
Stap 2 en 3

		A1			A 2			A 3		
		Informatie	J	N	Informatie	J	N	Informatie	J	N
EISEN										
<i>Financiële waarde</i>										
<i>Menselijke waarde</i>										
<i>Intellectuele waarde</i>										
<i>Materiële waarde</i>										
<i>Sociaal relationele waarde</i>										
<i>Natuurlijke waarde</i>										
WENSEN	<i>Weging</i>	Informatie	Score	S*W	Informatie	Score	S*W	Informatie	Score	S*W
<i>Financiële waarde</i>				0			0			0
<i>Menselijke waarde</i>				0			0			0
<i>Intellectuele waarde</i>				0			0			0
<i>Materiële waarde</i>				0			0			0
<i>Sociaal relationele waarde</i>				0			0			0
<i>Natuurlijke waarde</i>	7			0			0			0
				0			0			0
			SOM	0		SOM	0		SOM	0

Stap 6: Bepaal de risico's en de mogelijkheden op meervoudige waarden

Stap 7: Maak de keus

**Samen zien &
samen veranderen**

Resultaten

Voor de onderneming:

- Strategische analyse in termen van **potentiële**: kansen/ bedreigingen/ sterkten en zwakten, materialiteitsmatrix, ketens van samenhang leidend tot
- Strategisch plan en prioriteiten
- Concrete projectplannen om de strategische doelen te realiseren
- Kunnen voldoen aan balans in waarde-creatie voor belanghebbenden en voorkomen van negatieve impact op omgeving en de interne organisatie
- Toekomstbestendig business- verdienmodel dat voor de omgeving OK is.

Voor het managementteam:

- Elkaars situaties beter begrijpen door gestructureerde vraagmethode
- Methodische management denkmethode om organisatievraagstukken aan te pakken
  - Oorzaak vinding, besluitvorming en projecten opstellen en beheersen
- Gemeenschappelijk werken aan kansen en uitdagingen waarin samenwerking cruciaal is.

Samen zien &
samen veranderen

Is deze methodische weg ook behulpzaam voor bevorderen van de toekomstbestendigheid van bedrijven in de retailsector?

En in onderwijs voor de retailsector?

**Samen zien &
samen veranderen**

Zie: <https://www.ok-platform.nl/>

De OK! methode is ook opgenomen in 2 landelijke toolboxes:

- a. www.cirkelstad.nl/mkb (Een gezamenlijk initiatief van Cirkelstad en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties).
- b. Het Versnellingshuis (een samenwerking van het [Ministerie van IenW](#), [VNO-NCW/MKB-Nederland](#), [Het Groene Brein](#) en [MVO Nederland](#))
<https://versnellingspartner.versnellingshuisce.nl/>

Roel Riepma
Roel@organisatie-kundig.nl
06 55325718

Rob Westerdijk
Rob@organisatie-kundig.nl
06 38 94 65 90

Samen zien &
samen veranderen